

[Damsgaard.]

kommet så vidt, at de selv tjener penge. Der er for resten mange, vil jeg gerne sige — måske de allerfleste — der får en eller anden embedseksamen, som tjener en end- og meget stor løn, og der er såmænd intet forkert i, at disse unge går ud med nogen gæld, som de skal afdrage. Det er vi mange der har prøvet og endda klaret til dagen og vejen ved siden af. Talen om, at det er synd for de unge, at de har gæld, når de kommer ud efter deres eksamen, er den rene blødsødenhed. En vis økonomisk knaphed i studietiden har tidligere været en almindelig foreteelse, og kun få af dem, der senere kom i gode, vellønnede stillinger, tog skade af det. Tværtimod har de måske netop fået en god fornemmelse af, hvad penge er værd, og hvor vanskelige de er at skaffe.

Nu flyder de jo rigeligt fra statens uddannelsesfond, måske — jeg siger måske — lidt for rigeligt. Jeg mener især, at det er for mange penge, der stilles til rådighed til legater eller stipendier, som man kalder det. Var det lån, der blev givet til de unge, som trængte til det, var det for mig en anden sag. Det er endda rentefri lån, gratis penge, man giver. Jeg har ikke noget imod, at det er rentefri lån, for hvis man giver pengene som lån, kommer de jo ind igen og kan komme andre unge til gode senere. En form for revolverende fond var ingen dårlig idé. Der var også den mulighed, hvis det var lån mere end stipendier, at appetitten for at få fat i disse penge var mere begrænset; i hvert fald ville kun de unge søge, som virkelig trængte. Det ville skærpe ansvarfølelsen, thi da var det penge, man fik mod at betale dem tilbage senere. Som det er nu, får de unge pengene med rund hånd. De er dem vel undt, vil jeg gerne sige, hvis det virkelig er unge, som er i økonomisk trang. Men er alle de unge, der får legater af ungdommens uddannelsesfond, virkelig i økonomisk trang? Jeg har mine tvivl. Mener ministeren — og det skulle være et spørgsmål — at det kun er de trængende unge, der får pengene, og mener ministeren, at den måde, man for-deler midlerne på, er betryggende? Det mener ministeren formentlig ikke, for jeg forstod af den redegørelse, vi fik, at nu skulle

der foregå en meget grundig og dybtgående undersøgelse.

Jeg har hørt om unge, der kalder uddannelsesfonden for en motorcykelfond og andre lignende grimme ting. Det er nok kun letfærdig studentikos tale, men alligevel sker det vel i ikke så få tilfælde, når disse fondsmidler uddeles med ret store beløb en eller to gange om året, at de unge falder for fristelsen til at købe ting, som ikke er nødvendige for deres studier, hvad enten det er motorcykler, scootere, radioer eller grammofoner. Ja, jeg har sågar hørt, at der var unge, der, når de fik fondspenge, straks begav sig på en udenlandsrejse. Jeg vil gerne have at vide, om ministeren kan afkræfte, at en sådan anvendelse af pengene finder sted, for til trods for min store interesse for de unge og for, at de får den bedst mulige uddannelse, var det dog ikke under disse forudsætninger, at venstre gik med til at forøge ungdommens uddannelsesfond, så den nu råder over dette store millionbeløb. I al fald burde de midler, der tildeles de unge, kun uddeles i månedlige rater. Så var fristelserne og mulighederne for misbrug dog vist mindre.

Mener ministeren ikke, at de sidste års erfaringer siger os, at det er for rigelige pengemidler, der fra statens side stilles til rådighed til dette i sig selv udmærkede formål — i hvert fald den måde, de uddeles på? Mener ministeren, at den uddelingsform, som anvendes, giver folketingset vished for, at pengene kun uddeles til dem, der har virkelig økonomisk trang? Vil ministeren endelig give tilsagn om at søge loven om ungdommens uddannelsesfond ændret, så de penge, vi bliver enige om at stille til rådighed, uddeles med en betydelig større del som lån og mindre, end reglerne nu angiver, til legater eller stipendier? Efter de gældende regler skal én tredjedel jo anvendes til lån og to tredjedele til legater. Dette forhold burde efter min mening byttes om, så det blev to tredjedele til lån og én tredjedel til stipendier. Så ville jeg være mere tryk ved det. Jeg har også en fornemmelse af, at selv de unge, der studerer, egentlig ikke ville finde det urimeligt. Denne sidste tredjedel, der ydes som kontant tilskud, skulle så gives til de unge, der virkelig har behov derfor, fordi deres forældre ikke har